



נושא:	פרוטוקול ישיבת ועדת איכות הסביבה מס' 1/2021		
נערך ביום:	12/1/2021	אסמכתא:	
נוהל ע"י:	עילאי הרסגור-הנדין	נרשם ע"י:	צילה בן עזרא
שמות חברי הוועדה הנוכחים:	עילאי הרסגור-הנדין (יו"ר), פנחס כהנא, איציק מנהיימר, אבי מוגרבי		
שמות חברי הוועדה שלא נכחו:	דני הרוש, עדי לוי סקופ, אורן וולשטיין		
שמות מוזמנים שנכחו:	שרית סלע, אודי להב, תמי קצבורג-נבנצל, גיא קריסטל, אורית משעל, דודו אשכנזי, ד"ר אור קרסין, ירדן נחום, איל בהק, יניב בלייכר		
תפוצה:	משתתפים, רכזת ועדות העיריה, סגן מבקר העירייה		

## פרוטוקול הדיון

**עילאי הרסגור-הנדין:** אני שמח לפתוח את ישיבת ועדת איכות הסביבה מספר 1 לשנת 2021. הנושא הוא הטיפול בפסולת בעיר. אנחנו רוצים להציג בפניכם תוכניות שעשו בכישרון באגף חזות העיר ובאגף לחדשנות וקיימות. אנחנו משתפים אתכם גם כדי לשמוע מכם רעיונות.

**שרית סלע:** [מציגה מצגת] אני רוצה לעדכן במה שקורה בעיר לאחרונה בנושא הפסולת. ניצלנו את תקופת הקורונה לראות איך אנחנו משתפרים יותר ומקדמים את הנושא. הסתכלנו על הנתונים ועל המגמות ובחנו איך להשתפר ואיך לקדם תהליכים רחבים יותר בכדי להמשיך להוביל בתחום. חלה עלייה מאוד חדה בייצור פסולת במשבר הקורונה. 57% מהפסולת בעיר מיוצרת על ידי עסקים בעיר וישנה 72,000 טון פסולת שנתית שמתוכה 25% מועברת למחזור. מתוך 101 מיליון ש"ח של תקציב איכות הסביבה 41 מיליון שקל הם על פינוי והטמנה, לא כולל ניקיון רחובות.

**איציק מנהיימר:** איך מדדתם את פילוח האשפה בסלייד הקודם?

**שרית סלע:** סקר פסולת שביצענו לפני חודש ובחנו את הרכב הפסולת. המטרה היא לשפר את הנראות של העיר ואת השירות לתושב ללא דרישות תקציב נוסף, ועם זאת לשתף את התושבים בתוכניות העבודה העירונית ולממש את תוכנית האסטרטגית לניהול הפסולת בעיר. תפקידנו לקחת אחריות בכדי שהדברים יעשו בצורה הטובה ביותר. התושבים הם חלק בהתאמת פתרונות ושותפים להצלחה.

**ירדן נחום:** אני רוצה להעיר בנושא של התושבים. במקרה נתקלתי בבעיה אישית, אנשים עושים הרבה שליחויות ולא הגדילו את הפינוי ברחוב. רוב האנשים זורקים את הארגזים בחוף. יש להוסיף ימי פינוי.

**שרית סלע:** זו הבעיה שאנחנו מעלים, הפתרונות של התושבים בכדי שנוכל לדעת ולקחת חלק.

**דודו אשכנזי:** הרעיון מבורך. רק הציבור לא מספיק יודע, אולי צריך לפרסם את זה רק אם אתה פונה למוקד, אחרת אתה חוטף קנס ואם יפרסמו זה יהיה נכון. זו נקודה חשובה.



**שרית סלע:** צריך להתאים את הפתרונות לצרכי האוכלוסייה בעיר. מה שמתאים לבית קרקע לא מתאים לבניין דירות. צריך לעשות את ההתאמה כדי למקסם את ההצלחות שלנו. העיר משקיעה הרבה כסף לפתרונות. ההיבטים הסביבתיים מאוד חשובים לנו כדי שהמהלכים יצאו לפועל. יש דברים שיכולים לקרות בטווח של שנה-שנתיים ובטווח של חמש שנים. אנחנו רוצים שיהיה יישום מיידי ככל הניתן.

**אודי להב:** למי שלא מכיר אותי: אני אודי, מנהל אגף חזות העיר והשותף של שרית לכל הפרויקטים. עשינו מספר דברים, ניגשנו ברמה של להסתכל ולפלא את הכל לפי תחומים שונים ולמפות נכון את הבעיה שהיא האשפה והפסולת. יש לנו דוח. עשינו פיילוט שמתקדם לפיילוט גדול. את סקר הפסולת עשינו לפי שכונות. כך ניתן להתאים את הצרכים השונים לגבי שכונה. בנוסף עושים ניתוח של פניות מוקד כדי לדעת מה מפריע לתושב ומה חשוב להם, יחד עם שיח עם ועדי שכונות. אנחנו גם בוחנים מה קורה ברחבי העולם.

**איציק מנהיימר:** רציתי לדעת למה הכוונה ב"מומחי תוכן".

**אודי להב:** הכוונה לאנשים שהם ברמה אקדמית של מומחיות. דוח הפסולת בנוי מאחוזי הפסולת למחזור ומעלות חודשית וכמויות לפי משקל. כל חומר אנחנו משקפים החוצה באתר העירייה. סקרנו 500 ק"ג של פסולת מ-560 תושבים. יצא ממוצע של תושב ליום, שהוא 500 גרם. זה מייצג רק תושבים בעיר וזה לא סקר ארצי. יצא שהאחוז הפוטנציאלי להטמנה הוא אחוז נמוך. הפתרונות הם מגוונים. אנחנו בונים על בסיס התקציב הקיים ולא דורשים תוספת עלויות מצד העירייה. יחד עם זאת יש שיתוף פעולה עם רשויות מקומיות אחרות. אנחנו רוצים לעשות תכנון מבוסס על תפיסה מתקדמת של תחום הפסולת, רוצים להסתכל על העתיד ולהכניס טכנולוגיות, הכל בתקציב הקיים.

**שרית סלע:** ישנם פרויקטים לביצוע בטווח הקצר. יש את פרויקט הטנדרים בהיבט של פסולת שנמצאת ברחובות וגזם שנמצא על המדרכות והפרויקט שאנחנו רוצים לקדם אותו זה שהפסולת בכלל לא יורדת לרחוב. תושבים יתקשרו למוקד ויגידו שיש פסולת שצריכה פינוי וטנדר יגיע אליהם ויאסוף הכל במקום להשליך את הפסולת ברחוב. בהיבט של פח כחול מייצרים שיפור של השירות, מוסיפים עמדות ופריסת מתקני מחזור. פרויקטים לביצוע בטווח הבינוני הם טוחני אשפה (אנחנו בשלב הפיילוט), חוק פסולת עודפת עסקים, פסולת שמיוצרת מעסקים ותהיה מסודרת. בטווח היותר רחוק מנגנונים שכוללים רגולציה ולשלם על הזבל שאנו זורקים. המשרד להגנת הסביבה רוצה לקדם אותנו. פח מתמחזרים עירוני הוא לפסולת שאנו זורקים וניתן למחזר אותה. אין לנו פח כתום בכפר סבא. אנחנו מאמינים שאם יש פח אחד גדול שאתה זורק אליו את כל מה שמתמחזר אז אנו דואגים לטפל בזה בצורה מסודרת וזה דורס לנו ליעילות יותר.

**אור קרסין:** עכשיו הזמן להתחיל בביקורת. כפר סבא מציגה את עצמה כעיר ירוקה בישראל אך בתחום הפסולת אנחנו מאוד קרובים באחוזים לממוצע הארצי שמורכב מהרבה מאוד רשויות שחלקן נכשלות, כלומר אנחנו צריכים להכיר בעובדה שאנחנו לא נמצאים במקום טוב מבחינת המחזור של פסולת. אני מבקשת שנתמקד בפסולת, זה נושא חשוב וניקיון זה נושא חשוב, אך סוגיות הליבה שאיתן אנו מתמודדים הן בעצם הטיפול בתוצר הלוואי במדרג של הפחתה, שימוש חוזר ומחזור. צריכים להפסיק לחשוב על תוצרי לוואי (פסולת) כעל מטרד ולהתחיל להתייחס אליהם כאל משאב. אנחנו מדברים על חומרים שיש להם ערך כלכלי. לחשוב מי צריך אותם ואיך להעביר בצורה הטובה ביותר. יש מנגנון של חוק הארזיות, יש תאגיד שקוראים לו תמיר. השאלה למה לא להצטרף למערך הארצי הזה של הפרדת פסולת ארזיות ואם התשובה היא שלא צריך לעשות את זה צריכים להסביר למה לא צריך לעשות את זה ומה החלופה מלבד מתקני האיסוף השכונתיים. עוד סוגיה שאני רוצה להעלות היא שימוש בקול הקורא של המשרד להגנת הסביבה מהקרה לשמירת הניקיון בנושא מתקנים לטיפול בפסולת. עיריית כפר סבא בשיתוף החברה הכלכלית החלה להוביל את זה.

**אודי להב:** אני אתייחס לסוגיה של תאגיד תמיר. הצגתי במצגת שנכנס פח ארזיות. אנחנו בוחנים את זה. רשויות שעובדות עם תאגיד תמיר לא מרוצות. להיפך, הם בעיקר מתלוננים לגבי הנגישות של הפח לתושבים. אני מסכים שזה יהיה טוב שתושב יכול לשים את הפסולת שלו היכן שהיא צריכה להיות בהפרדה, זה ישפיע מאוד.



**אור קרסין:** אני לא חושבת שהרבה אנשים מפרידים. למי שלא גר בבית פרטי זה קשה. לאסוף בתוך הבית לעומת זאת אריזות זה דבר נקי וסטריילי והרבה פחות בעייתי. כשאתם מדברים על נגישות לתושב מה שחשוב זה הפרקטיות לתושב.

**שרית סלע:** אני מסכימה איתך. אך לגבי פרויקט טוחני האשפה הוא בדיוק על מה שאת מתארת. זה הופך את ההפרדה לפשוטה יותר. אנחנו בקשר עם משרד להגנת הסביבה. פגשנו את מנהלת אגף חוק אחריות יצרן לדבר על פח אריזות עצמאי לכפר סבא לאור העובדה שאנחנו לא רוצים את השירות של תאגיד תמיר שהוא מאוד בעייתי וגם אין לנו הוכחות מבחינת אחוזי המחזור.

**אור קרסין:** היו לי שיחות איתה. אני מציעה שתציבו לוח זמנים לנושא הזה ושאלם לא יתקבלו תשובות מהמדינה ושלא יתאפשר להפוך את עיריית כפר סבא לתאגיד מחזור, תצטרכו להכניס את תאגיד תמיר עם כל הקושי שבדבר.

**שרית סלע:** פסולת האריזות של כפר סבא מופרדת בתחנת המעבר. יש סוגים שונים של התקשרויות.

**עילאי הרסגור-הנדין:** אנחנו מדברים כרגע באופן רוחבי על כל הנושא ואפילו נפגשתי עם תאגיד תמיר ועם עוד ארגונים. יש חילוקי דעות לגבי הנושא של תמיר. אנחנו מנסים לעשות משהו אחר. הזמן הוא לא בלתי מוגבל. יש פניות של תושבים למה אין פחים כתומים בכפר סבא והישיבה הזו היא לתת תשובות לתושבים. אנחנו בתהליך וכשהוא יסתיים תהיה תשובה. מי שמפריד ימשיך להפריד. אנחנו מקפידים.

**איציק מנהימר:** רוצה להגיד שהמצגת מאוד יפה, יש לי כמה נקודות. לא ברור מה הם אמצעי האיסוף והאם הם רציפים. לפי מה שהבנתי זה בתהליך או בסוף התהליך. אנחנו חייבים להקל על התושבים שמאמינים באיכות הסביבה ויעשו הכל וימחזרו אבל רוב האנשים לא משתפים פעולה ובאמצעים טכנולוגיים אפשר להקל עליהם. למשל טוחן אשפה בכל בית. ואם יש עוד אמצעים טכנולוגיים כדאי לנסות בכדי לייעל את כל התהליך. חייב להזכיר לגבי פסולת הבניין והפסולת הגושית הפיראטית שיש הרבה מוקדים שלה בעיר. צריך יד תקיפה. לטפל ולמגר. רוצה להציע שאסור להשתמש בעיר בחומרי פלסטיק.

**שרית סלע:** אנחנו התחלנו לאסוף את הנתונים וחובתנו לשפר את המערך הזה ובימים אלה מערכת ששוקלת מייצרת מידע בזמן אמת. זהו מענק שקיבלנו מרשות החדשנות וקיבלנו מימון מהמדינה ללא עלות לעיריית כפר סבא. היא תיכנס למשאית ולפחים ותיתן לנו לראשונה מידע על הפסולת בזמן אמת. בהתחלה בהיקף מצומצם ולאט לאט נרחיב את זה. אנחנו מאמינים שהטכנולוגיה צריכה לשרת אותנו. יש היערכות למציאות מימון.

**דני הרוש:** עדיין אני חושב שהמבצע ששרית עשתה היה מדהים. בעיניי זה נותן אינדיקציה כללית במה מדובר חוץ מהחוויה עצמה. ברור שלטווח הארוך העניין הטכנולוגי הוא בהחלט הדבר הנכון הבא שלנו.

**עילאי הרסגור-הנדין:** לגבי המגע עם הפסולת, זה גורם לאנשים לחוש את ההשלכות למעשים.

**אודי להב:** לגבי הטכנולוגיה, זה עניין של זמן עד שתיכנס למערכת וחשוב להבין שזה לא קורה בין לילה. זה נכנס להתקשרויות הבאות. ברגע שאוספים נתונים יודעים איך משפרים. לגבי הפסולת הפיראטית, זוהי הנקודה המכרעת. יש אחריות חברתית אזרחית לכל אחד. התושבים צריכים להפנים את זה והאנשים שלי מטפלים בזה ביום יום. זה מפונה, מתועד ונשקל.

**פנחס כהנא:** השיח הזה הוא שיח מתמשך. הנושא מאוד מורכב ואני רוצה להיות בתוך הצוות הזה. אין סיכוי שנכסה את הנושא הזה היום. אני רוצה לדבר על הניצול של השפכים. אני חבר בתאגיד הביוב שעושה עבודה יפה, מחיה את הירקון, נותן מי השקיה לחקלאים, ואני רוצה באיזה צורה לקבל קומפוסט. אנחנו צריכים להגיב לשינויים טכנולוגיים ולתת פתרונות. לגבי פסולת האלקטרוניקה, האיסוף מוצלח. אני רואה שבאים אנשים, מחטטים בשביל לקחת ולפרק את זה והם מאוד רציניים, כמו טכנאים שמוצאים חלקים לעבודות.



**איציק מנהימר:** יש דוגמא בבית הספר של הבן שלי שהם מפרקים את כל פסולת האלקטרוניקה וכדי שיהיה בעיר מקום שאפשרי להביא לשם מוצרי אלקטרוניקה ולמכור את החלקים השמישים.

**עילאי הרסגור-הנדין:** עשינו דבר דומה בקיפוד. שווה לחשוב על מתקנים שנוכל לנצל מהם את הפסולת ולהשתמש בה. האינטרס העירוני שלנו ברור.

**אודי להב:** אני רוצה להעיר לגבי התוכנית שאתם מדברים על איסוף פסולת אלקטרונית וכן לגבי הריטים. הפסולת הזו לא נשארת בתחנות. או שאלטע זאכן בא לקחת אותה ובעלי טנדרים גם לוקחים הריטים ובשבילנו זה אותו דבר. הפסולת ממוחזרת כך או אחרת. לגבי ימי האיסוף שתושבים לא נשמעים להם וזורקים לא בימי האיסוף, האכיפה יוצאת גם לפועל. האכיפה כרגע ממוקדת לקורונה.

**דני הרוש:** אני רוצה לחדד מכיוון שזה מגיע לשולחני. תושבים אומרים לי: "זה רק קרטון קטן". לכן אני אומר בוודאות שיש אכיפה לא במלוא עוצמתה בגלל עידן הקורונה.

**עילאי הרסגור-הנדין:** גיא הזכיר את נושא הטנדרים, לא משהו שלא נטפל בו. נטפל בצורה שונה. זה ימוחזר ונציל הריטים שנוכל להשתמש בהם.

**ירדן נחום:** האכיפה צריכה להיות לאחר שהתושבים צלצלו ולא הקשיבו להוראות. אם שמים קרטונים במקום האיסוף צריך למצוא פתרון. ממה שהתרשמתי בגרמניה ישנו מחזור של ארגזים שהתושבים מחזירים ומקבלים תשלום עליהם. לגבי טוחני המזון, שנה שעברה העלו את הנושא לחייב את התושבים לבנייה חדשה כן להתקין טוחני מזון.

**איל בהק:** אני רוצה לשבח את עיריית כפר סבא על פתרון ההצפות באזור קפלן ויוספטל. קבלן ביצוע למי נגר שמגיע ושם ערמת בטון על מקום שיכול להיות פארק ולא מתייחסים אלינו בשכונה. תעלת מי הנגר מבורכת אך הבעיה שמגיע קבלן ניקוז תשתיות וקראצוף כבישים, ושם ערמות של אספלט שנמצא על מי הנגר שהולכים לירקון וזה גורם נזקים לדורות הבאים. לגבי מכלי האשפה ברחבי העיר, יש עשרות מכלי אשפה לנייר, לזכוכית, לקרטון וכדומה וכל זה נמצא בסמוך לפחי אשפה גדולים ענקיים. למה לא מקימים שם גינה ירוקה? מקום של הרבה פחי אשפה לזבל.

**עילאי הרסגור-הנדין:** תודה איל. אני מבין שאתה מדבר מדם ליבך. אנחנו מתמודדים עם עיר עם הרבה בעיות ועוד יצוצו עוד בעיות. הדברים כולם נעשים בקצב שאנחנו מסוגלים מבחינה כלכלית. ושכונת יוספטל היא שכונה שאנחנו מייעדים אותה לעבור התחדשות מאוד משמעותית בשנים הבאות. כמוכן שבטווח הקצר גם לא ניתן לזלזל באופן שבו הדברים יעשו.

**אודי להב:** הקרדיט של ההצפות בכפר סבא מגיע לניצה חן שהייתה מהנדסת התשתיות שלנו ואני מסיר את הכובע בפניה. אני מסכים איתך שזיהום מי הנגר הוא זיהום לדורות. הירקון והקישון גם מזהמים.

**עילאי הרסגור-הנדין:** פתחנו בדיון מאוד רחב ולא נספיק לסיים אותו בישיבה אחת. הרעיונות פה פותחים את הראש וגורמים לחשוב. בנוסף לעבודה היפה שנעשתה נמשיך לעשות חשיבה במסגרת התוכנית האסטרטגית. אתם ותושבי כפר סבא שותפים מאוד משמעותיים לתוכנית שלנו. אנחנו פתוחים לרעיונות. מטרתנו להיות פורצי דרך בכל מה שקשור לקיימות ולסביבה, אני חושב שעד עכשיו הוכחנו שכפר סבא נמצאת בראש החנית. לתושבי כפר סבא מגיע את הטוב ביותר. כזכור שלחתי הזמנה למפגש משותף של ועדת איכות הסביבה בשרון סביב הנושא של מפעל תעשייה כיום שעל השטחים האלה אמורה להיות בנייה וגם יש יוזמה להקים פארק מטרופוליני, לצערנו המפגש המשותף נפל על ישיבת מועצת העיר ולכן חברי מועצה לא יכלו להשתתף ודודו ייצג אותנו.

**דודו אשכנזי:** המפגש כלל את ראשי ועדות איכות הסביבה, גם מערים רחוקות יותר כמו בני ברק ורמת גן וגם מהקרובות, כמו הוד השרון ודרום השרון. עלו הרבה רעיונות במפגש. אמרתי כמה דברים. חשוב לשמור על השטח הירוק. הרעיון לשמור עליו כפארק ירוק. זה תזמון לפני הבחירות ולצרף פוליטיקאים למאבק. ברגע שיגיעו סיכומים מהישיבה אנחנו נעלה אותם לוועדה הזו.



1903-תאז  
**כפר-סבא**  
העיר הירוקה



**איציק מנהימר:** בסופו של דבר למי יהיה שייך השטח המוניציפלי שם? הולך להיות מאבק מלווה בקמפיין תקשורתי שעולה כסף. השאלה אם כדאי לעיריית כפר סבא להשקיע כסף שם. זה מאבק לא פשוט.

**עילאי הרסגור-הנדין:** אני מתכוון לדון עם ראש העירייה וחברי האחרים וכשנגיע למסקנה אני אשמח לשתף את הפורום בוועדה. תודה רבה.

עילאי הרסגור-הנדין  
סגן ראש עיריית כפר-סבא  
חתימת יו"ר הועדה